

9.12.2025

Kaupunkikehityslautakunta

24/2025

NOK/1142/05.03.06/2025

§ 350 Lausunto Nokian kaupungin joukkoliikenteen alueellisesta palvelutasosta vuosille 2026 - 2030**Päätös**

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Päätösehdotus

Kaupunkikehityslautakunta päättää

että Nokian kaupunki antaa Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunnalle perusteluissa olevan vastauksen Nokian kaupungin lausuntona joukkoliikenteen alueellisesta palvelutasosta vuosille 2026-2030.

Esittelijä

Kaupunkikehitysjohtaja Mikko Nieminen

Valmistelija / lisätiedot

Logistiikkasuunnittelija Ville Lipasti, puh. 040 1334 447

etunimi.sukunimi@nokiankaupunki.fi

Perustelut**Joukkoliikenteen palvelutasomäärittely Tampereen kaupunkiseudulla**

Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikenne (Nysse) pyytää lausuntoa Nokian joukkoliikenteen alueellisen palvelutason luonnoksesta vuosille 2026 - 2030. Lausunto pyydetään toimittamaan viimeistään 12.12.2025 osoitettuna Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunnalle.

Nysse on käynnistänyt joukkoliikenteen alueellisen palvelutaso vuosille 2026 - 2030 -projektin Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunnan kokouksessa 27.8.2025 § 60. Projektin käynnistymisvaiheessa on hyväksytty työn tavoitteet ja aikataulus.

Nysse on tehnyt palvelutasomäärittelytyötä jo useamman valtuustokauden ajan. Kuntien hyväksymään yhteistoimintasopimukseen on kirjattu, että joukkoliikenneviranomainen tekee valtuustokausittain palvelutasomääritelmän ja laatii joukkoliikenteen yleissuunnitelman. Valtuustokauden alussa, Nysse tekee asiantuntijatyönä joukkoliikenteen alueelliset palvelutasot vuosille 2026 - 2030 -työn, joka kuvastaa Nysse-seudun alueellista joukkoliikenteen palvelutasoa. Tämä määrittelytyö ohjaa koko seudun joukkoliikenteen alueellista tarjontaa seuraavan neljän vuoden ajan. Määrittely koskee koko seutua, ei vain yksittäisiä kuntia, joten kunnan sisällä on eri palvelutasoluokkiin kuuluvia alueita. Oleellista on, että saman luokan alueita, kunnasta riippumatta, kohdellaan yhdenvertaisesti ja samankaltaisesti koko seudulla. Alueellinen palvelutasoluokitus vuosille 2026 - 2030 ohjaa vuosittain tehtävää palvelutasopäätöstä (kesäkausi ja talvikausi), ja antaa rungon linjakohtaiseen vuoroväli ja liikennöintiäika -tarkasteluun.

Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta on hyväksynyt 8.10.2025 § 73

palvelutasoluokkien määrän, määrittelyn sekä periaatteen, kuinka alueita lähdetään jaottelemaan eri

luokkiin. Hyväksytyn luokkajaon mukaisesti luokkia on viisi (5) kappaletta ja niihin on määritelty tietyt periaatteet, jotka ohjaavat alueelle suunniteltavaa palvelutasoluokkaa. Luokkien vahvistamisessa on hyväksytty myös ohjeellinen liikennöintiaika ja ohjeellinen vuoromäärä.

Palvelutasomäärittelytyön tavoitteet

Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikenne (Nysse) on asettanut joukkoliikenteen palvelutasomäärittelylle seuraavanlaiset tavoitteet:

- Tuemme hiilineutraali Kaupunkiseutu 2030 -tavoitteita: täsmällinen ja kysyntäperusteinen suunnittelu tukee koko seudun ilmastotavoitteita vähentämällä yksityisautoilua ja päästöjä etenkin parhaan palvelutason alueilla.
- Luomme selkeän yleiskuvan alueiden joukkoliikenteestä: alueen asukkaat ja toimijat voivat tarkastaa, kuinka tiheästi joukkoliikenne palvelee tietyllä alueella ja miten palvelu on kehittymässä.
- Edistämme joukkoliikenteen ja maankäytön yhteensovittamista: asumisen, elinkeinoelämän ja joukkoliikenteen kehittämistä suunnitellaan yhdessä. Joukkoliikenne huomioidaan oikea-aikaisesti ja kustannustehokkaasti osana kuntien maankäytön suunnittelua.
- Suunnittelemme joukkoliikennettä sinne, missä matkustajat ovat: palvelutasot auttavat varmistamaan, että joukkoliikenne suunnitellaan kysynnän mukaan - kustannustehokkaasti, mutta ihmisten tarpeita kuunnellen.

Nokian kaupungin joukkoliikenteen palvelutasoluokitus ja painopisteet

Nokian alueellista palvelutasoluokitusta vuosille 2026-2030 on käyty läpi kunnan asiantuntijoiden kanssa syyskuussa 2025, ennen lausuntopyynnön toimittamista kuntaan. Keskustelussa kunnan kanssa on tunnistettu maankäytön painopisteiden muutokset sekä työpaikkojen sijoittumisen merkitys. Lisäksi asiantuntijoiden kanssa on keskusteltu alueellisesta joukkoliikenteen käytöstä (nousuista) eri puolilla Nokiaa. Lautakunnan linjaamien luokitusjakojen sekä kunnan kanssa käydyn keskustelun pohjalta on tehty alustava alueellinen palvelutasoluokitus Nokian joukkoliikenteen tasoista vuosille 2026-2030 sekä nostettu esille muutamia painopisteitä, joihin tällä valtuustokaudella tullaan panostamaan.

Nokialla panostetaan jo suunnitellun linjastokokonaisuuden mukaisesti (Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta 23.4.2025 § 28) vaihdottomiin ja vaihdollisiin yhteyksiin. Nokian kaupungin kaupunkikehityslautakunta käsitteli tätä kokouksessaan 4.2.2025 § 42. Nokian liikennepalvelussa on mahdollista toteuttaa joitakin muutoksia elokuussa 2028, kun liikennöintisopimuksia päättyy.

Nokialla panostetaan jo suunnitellun linjastokokonaisuuden mukaisesti (Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta 23.4.2025 § 28) vaihdottomiin ja vaihdollisiin yhteyksiin. Nokian liikennepalvelussa on mahdollista toteuttaa joitakin muutoksia elokuussa 2028, kun liikennöintisopimuksia päättyy.

Nyssen ehdotuksena on, että Nokia panostaa suunnittelussa seuraavan viiden vuoden aikana seuraaviin painopisteisiin:

1. Ylläpidetään elokuussa 2026 käyttöönotettava linjastokokonaisuus, ja kehitetään palvelutarjontaa kysynnän myötä
2. Kolmenkulman alueella palvelutasoluokan käyttöönotto, taloudellisesti hyväksyttävällä tasolla.

9.12.2025

Kaupunkikehityslautakunta

24/2025

NOK/1142/05.03.06/2025

3. Harjuniityn alueella tehdään joukkoliikennesuunnitelma, joka ottaa huomioon alueella tehtävät pitkän aikavälin suunnitelmat liikenne- ja maankäyttöhankkeista

Nokian kaupungin lausunto Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunnan lausuntopyynnössä ehdotettuihin painopisteisiin 1-3

1. Nokian linjastouudistusta ja kilpailutettavia linjoja käsiteltiin Nokian kaupungin kaupunginkehityslautakunnassa 23.4.2025 § 28. Nokian kaupungin kanta tällöin oli positiivinen esitettyihin linjastoihin, kunhan kustannusrakenne pysyy nykyisen kaltaisena ja joukkoliikenteen kustannukset eivät nouse. Tuleva elokuussa 2026 voimaan astuva linjasto vastaa näitä kaupungin näkemyksiä. Nokian kaupungin kannalta tuleva linjasto on hyvä ja toimii palvelutarjonnan kehittämisen lähtökohtana tulevaisuudessa.
2. Kolmenkulman alueesta on muodostunut merkittävä teollisuusalue Nokian kaupungille ja alue kasvaa edelleen tulevaisuudessa. Nokian kaupunki pitää Nyssen ehdotusta palvelutasoluokan käyttöönotosta Kolmenkulman alueella erittäin tärkeänä.
3. Harjuniitty on vahvasti laajentuva asuinalue. Alueen laajeneminen ja asukasmäärän kasvu lisää tarvetta joukkoliikennepalveluille. Palveluiden tarvesuunnittelu on tärkeää tehdä ennakoivasti ja niin, että se ottaa huomioon tulevat liikenne- ja maankäyttöhankkeet. Nokian kaupunki näkee tärkeänä, että alueelle tehdään joukkoliikennesuunnitelma Nyssen ehdotuksen mukaisesti.

Toimivalta

Hallintosääntö 34 §

Liitteet

Lausuntopyyntö Nokian joukkoliikenteen alueellisesta palvelutasosta vuosille 2026-2030

Tiedoksi

Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta

Tiedoksianto asianosaisille

Tiedoksianto sähköisesti

Päivämäärä: 12.12.2025

Vastaanottajat: Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta

Muille tiedoksi

Logistiikkasuunnittelija Ville Lipasti

Muutoksenhaku

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Tästä päätöksestä ei saa tehdä kuntalain 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Lausuntopyyntö Nokian joukkoliikenteen alueellisesta palvelutasosta vuosille 2026-2030

Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikenne (Nysse) on käynnistänyt joukkoliikenteen alueellisen palvelutaso vuosille 2026-2030 -projektin Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunnan kokouksessa 27.8.2025 § 60. Projektin käynnistymisvaiheessa on hyväksytty työn tavoitteet (kuva 1.) ja aikataulus.

Nysse on tehnyt palvelusomäärittelytyötä jo useamman valtuustokauden ajan. Kuntien hyväksymään yhteistoimintasopimukseen on kirjattu, että joukkoliikenneviranomainen tekee valtuustokausittain palvelusomääritelmän ja laatii joukkoliikenteen yleissuunnitelman. Valtuustokauden alussa, Nysse tekee asiantuntijatyönä joukkoliikenteen alueelliset palvelutasot vuosille 2026-2030 -työn, joka kuvastaa Nysse-seudun alueellista joukkoliikenteen palvelutasoa. Tämä määrittelytyö ohjaa koko seudun joukkoliikenteen alueellista tarjontaa seuraavan neljän vuoden ajan. Määrittely koskee koko seutua, ei vain yksittäisiä kuntia, joten kunnan sisällä on eri palvelutasoluokkiin kuuluvia alueita. Oleellista on, että saman luokan alueita, kunnasta riippumatta, kohdellaan yhdenvertaisesti ja samankaltaisesti koko seudulla. Alueellinen palvelutasoluokitus vuosille 2026-2030 ohjaa vuosittain tehtävää palvelutasopäätöstä (kesäkausi ja talvikausi), ja antaa rungon linjakohtaiseen vuoroväli ja liikennöintiäika -tarkasteluun.

Työn tärkeimmät tavoitteet

Luomme selkeän yleiskuvan alueiden joukkoliikenteestä.
Alueen asukkaat ja toimijat voivat tarkastaa, kuinka tiheästi joukkoliikenne palvelee tietyllä alueella ja miten palvelu on kehittymässä.

Suunnitella joukkoliikennettä sinne, missä matkustajat ovat.
Palvelutasot auttavat varmistamaan, että liikenne suunnitellaan kysynnän mukaan – kustannustehokkaasti, mutta ihmisten tarpeita kuunnellen.

Tuemme Hiilineutraali Kaupunkiseutu 2030 -tavoitteita.
Täsmällinen ja kysyntäperusteinen suunnittelu tukee koko seudun ilmastotavoitteita vähentämällä yksityisautoilua ja päästöjä etenkin parhaan palvelutason alueilla.

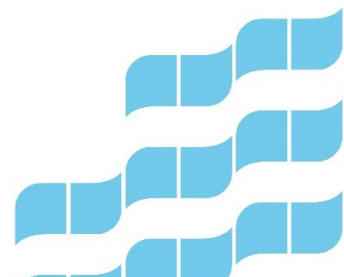
Edistämme joukkoliikenteen ja maankäytön yhteensovittamista.
Asumisen, elinkeinoelämän ja joukkoliikenteen kehittämistä suunnitellaan yhdessä. Joukkoliikenne huomioidaan oikea-aikaisesti ja kustannustehokkaasti osana kuntien maankäytön suunnittelua.

NYSSE Tampereen seudun joukkoliikenne

 nysse.fi

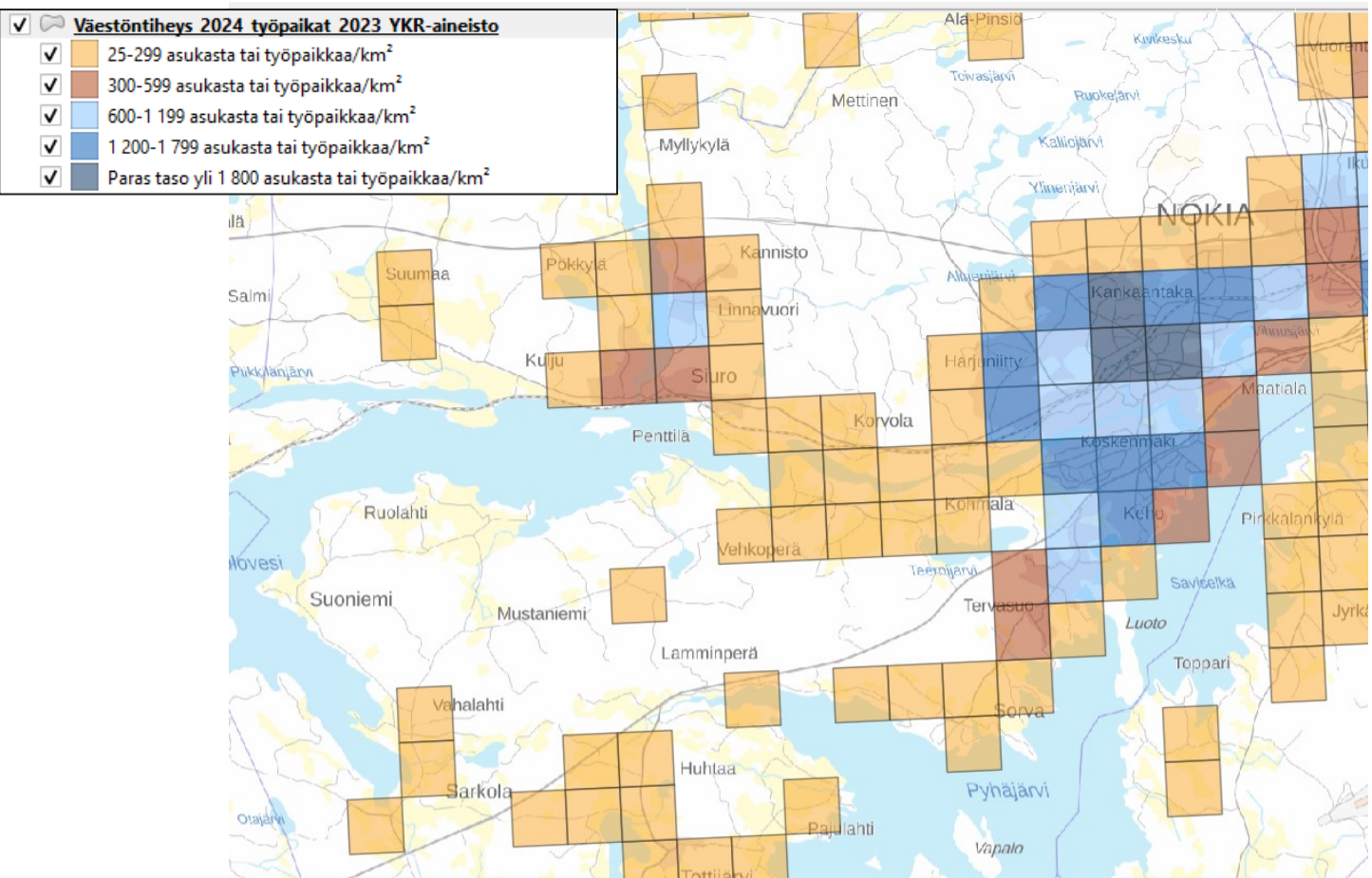
Kuva 1. Alueelliset palvelutaso 2026-2030 -projektin tavoitteet

Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta on hyväksynyt 8.10.2025 § 73 palvelutasoluokkien määrän, määrittelyn sekä periaatteen, kuinka alueita lähdetään jaottelemaan eri luokkiin (kuva 2.). Hyväksytyn luokkajaon mukaisesti luokkia on viisi (5) kappaletta ja niihin on määritelty tietyt periaatteet, jotka ohjaavat alueelle suunniteltavaa palvelutasoluokkaa. Luokkien vahvistamisessa on hyväksytty myös ohjeellinen liikennöintiäika ja ohjeellinen vuoromäärä arkisin klo 7-18 välillä.

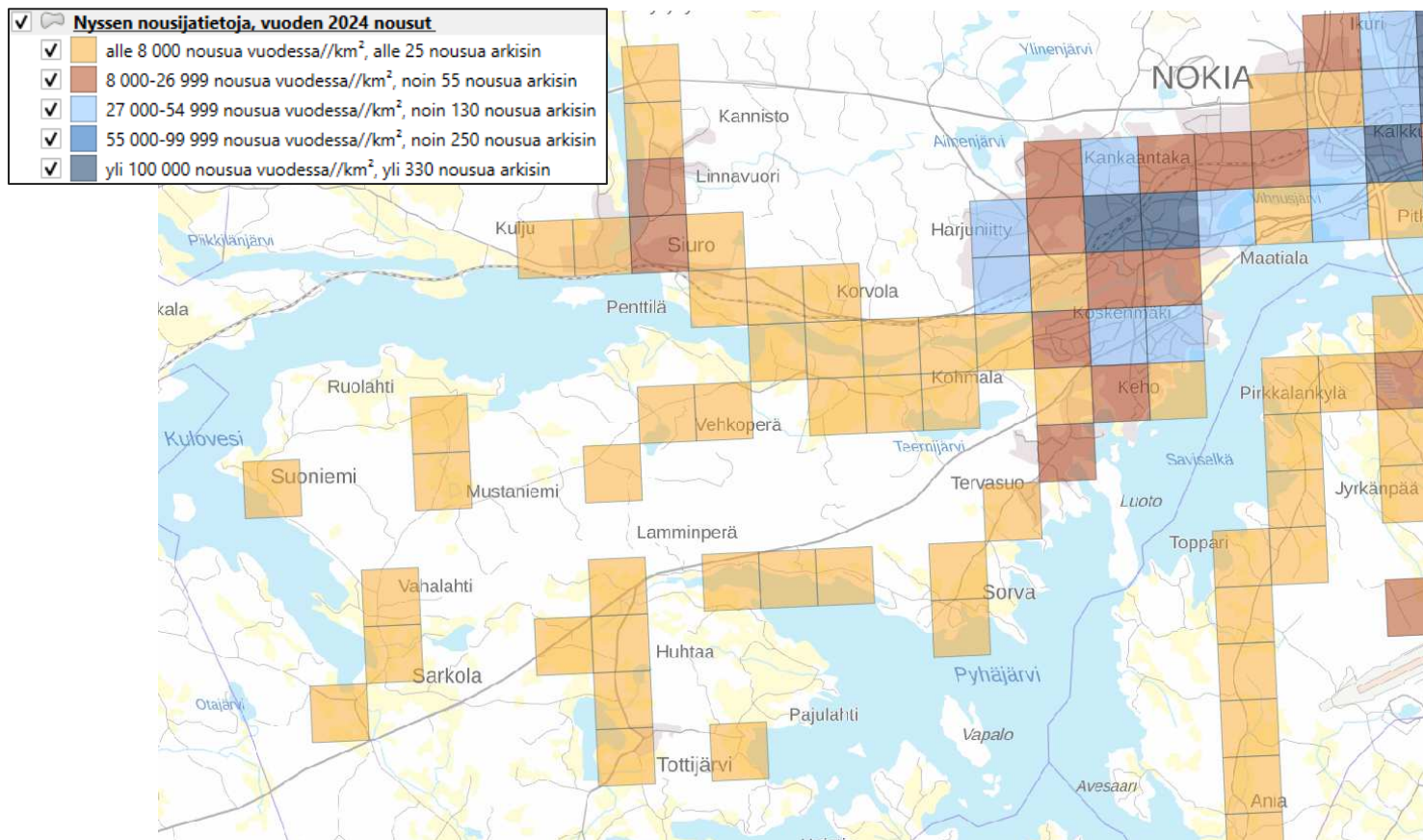
Määrittelyn tiivistelmä	Taso 1 Paras palvelu	Taso 2 Hyvä palvelu	Taso 3 Kohtalainen palvelu	Taso 4 Rajallinen palvelu	Taso 5 Kohdennettu palvelu
Maankäyttö	Monipuolinen, tiheästi rakennettu alueosuus.	Asumista ja työpaikkoja. Tiivistä lähiä.	Asumista ja teollisuutta. Väljempi lähiö.	Väljää rakentamista. Reuna-alue. Teollisuus.	Maaseutu. Kylä. Raja-asutusalue.
1 km ² väestötiheys ja 50 % työpaikasta muodostunut	1 800 (tai yli) asukasta tai työpaikkaa	1 200 – 1 800 asukasta tai työpaikkaa	600 – 1 200 asukasta tai työpaikkaa	300 – 600 asukasta tai työpaikkaa	300 (tai alle) asukasta tai työpaikkaa
Matkustajat/km ² /v	100 000 (tai yli)	55 000 – 100 000	27 000 – 55 000	8 000 – 27 000	8 000 (tai alle)
Palvelokausi	Vuoden jokainen päivä.	Läpi vuoden, ei jouluna ja juhannuksena.	Läpi vuoden, ei jouluna ja juhannuksena.	Aikien, vuorokauden vaihtelee viikonloppuisin.	Peruspalvelujen ja 2. asteen oppilaitosten työpäivinä.
Ohjeellinen palvelu-aika Alkaa klo: 04/04/04 Päätyy klo: 01/04/01	Alkaa klo: 04/04/04 Päätyy klo: 01/04/01	Alkaa klo: 05/06/09 Päätyy klo: 23/23/22	Alkaa klo: 06/07/10 Päätyy klo: 23/23/22	Alkaa klo: 06/08/10 Päätyy klo: 21/21/21	Alkaa klo: 07-10 Päätyy klo: 12-16
Worajien määrä/vh arvio klo 7-18	0+	4	2	1	Ei vakiovuorokautia
Matkan valittavuus	Kattavasti suoria yhteyksiä. Sopii monipuolisiin matkustustarpeisiin.	Toimivat yhteydet ja perustason vuorotajonta.	Vaatii jonkin verran suunnittelua. Odotusajat ovat pidempiä.	Vaatii paljon suunnittelua.	Palvelu on räätälöity oppilaitosten tarpeisiin.
Esimerkkejä alueista					

Kuva 2. Alueelliseen palvelutasoluokittukseen hyväksytty luokkajako ja liikennöinti

Kuva 3. Nokian väestötiheys 2024 ja työpaikat 2023 YKR-aineistosta (työpaikkojen määrä on ruutuaineistoon puolitettu, johtuen työpaikka-alueiden vähäisemmästä matkatuotoksesta)

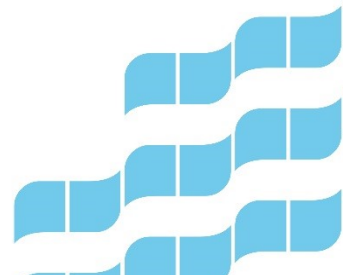
Nokian alueellista palvelutasoluokitusta vuosille 2026–2030 on käyty läpi kunnan asiantuntijoiden kanssa syyskuussa 2025, ennen lausuntopyynnön toimittamista kuntaan. Keskustelussa kunnan kanssa on tunnistettu maankäytön painopisteiden muutokset sekä työpaikkojen sijoittumisen merkitys (kuva 3.). Lisäksi asiantuntijoiden kanssa on keskusteltu alueellisesta joukkoliikenteen käytöstä (nousuista) eri puolilla Nokiaa (kuva 4.). Lautakunnan linjaamien luokitusjakojen sekä kunnan kanssa käydyin keskustelun pohjalta on tehty alustava alueellinen palvelutasoluokitus Nokian joukkoliikenteen tasoista vuosille 2026–2030 sekä nostettu esille muutamia painopisteitä, joihin tällä valtuustokaudella tullaan panostamaan.

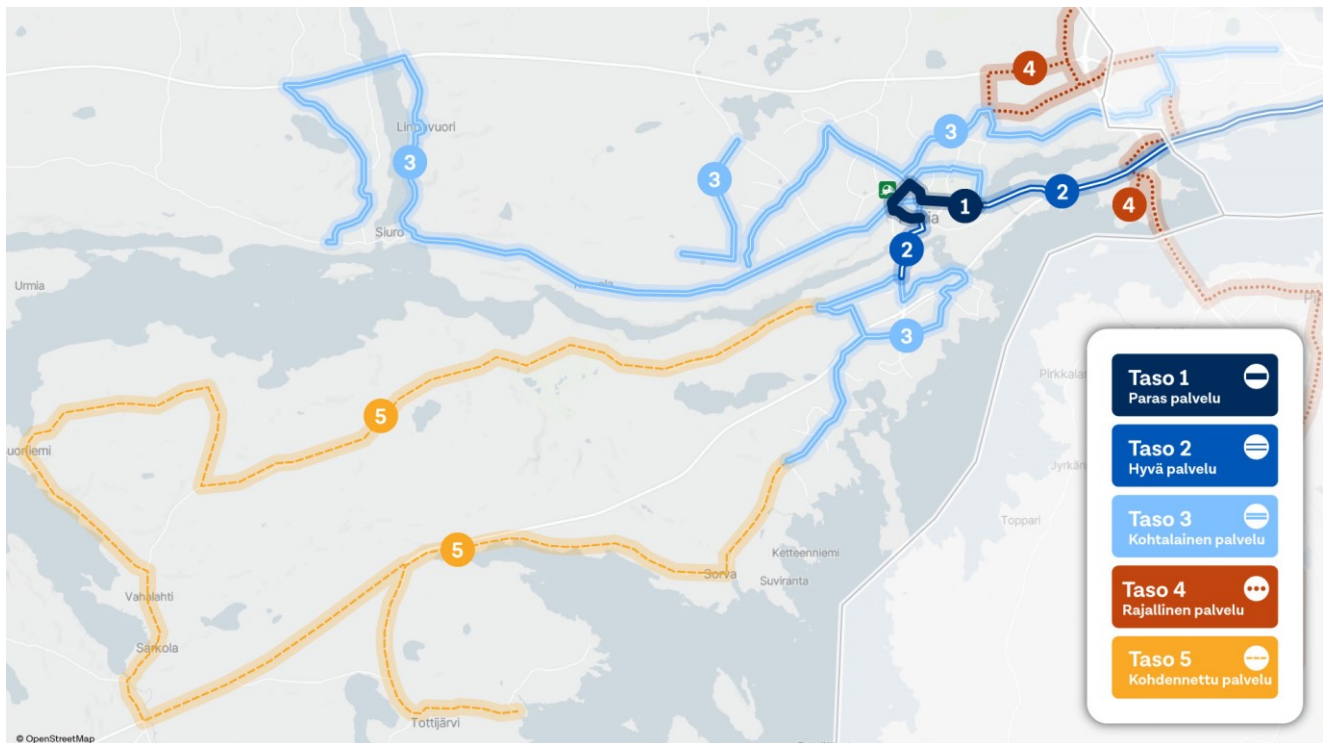

Kuva 4. Nokian alueellinen nousijatieto vuodelta 2024

Alueellinen palvelutasoluokitus vuosille 2026–2030 Nokialla

Nokian alueellinen palvelutasoluokitus vuosille 2026–2023 on esitetty kuvassa 5.

Kuva 5. Nokian alueellinen joukkoliikenteen palvelutaso vuosille 2026-2030

Nokiassa panostetaan jo suunnitellun linjastokokonaisuuden mukaisesti (Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta 23.4.2025 § 28) vaihdottomiin ja vaihdollisiin yhteyksiin. Nokian liikennepalvelussa on mahdollista toteuttaa joitakin muutoksia elokuussa 2028, kun liikennöintisopimuksia päättyy.

Nyssen ehdotuksena on Nokian panostaa suunnittelussa seuraavan viiden vuoden aikana seuraaviin painopisteisiin:

1. Ylläpidetään elokuussa 2026 käyttöönotettava linjastokokonaisuus, ja kehitetään palvelutarjontaa kysynnän myötä
2. Kolmenkulman alueella palvelutasoluokan käyttöönotto, taloudellisesti hyväksyttävällä tasolla.
3. Harjuniityn alueella tehdään joukkoliikennesuunnitelma, joka ottaa huomioon alueella tehtävät pitkän aikavälin suunnitelmat liikenne- ja maankäyttöhankkeista

Vastaus pyydetään toimittamaan osoitettuna joukkoliikennelautakunnalle viimeistään 12.12.2025

Lisätietoa

Joukkoliikennesuunnittelija

Leena K Huhtala

leena.k.huhtala@tampere.fi

